ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาภาวะผู้นำค้านวิชาชีพการพยาบาล ของ รองศาสตราจารย์ คร. วิเชียร ทวีลาภ

ชื่อผู้เขียน

นางสาว นิภา มีเครื่อรอด

พยาบาลสาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ อุคมรัตน์	สงวนศิริธรรม	ประชานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรมวล	นันท์ศุภวัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมถ	ชีรวั ฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. สุสัณ	เหา ขึ้นแย้น	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. รัตน	าวดี ชอนตะวัน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ในการศึกษา การพัฒนาภาวะผู้นำค้านวิชาชีพการพยาบาล ของรองศาสตราจารย์ คร. วิเชียร ทวีลาภ โดยการ สำรวจเอกสารหลักฐานต่างๆ ร่วมกับการสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ คร. วิเชียร ทวีลาภ และบุคคล ที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือโดยวิธีตรวจสอบแบบสามเส้า (data triangulation) รวมทั้งให้เจ้าของประวัติตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง แล้วจึงประเมินคุณค่า วิเคราะห์เนื้อหา จำแนกเป็นหมวดหมู่ และสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูล เพื่ออธิบายการพัฒนา ภาวะผู้นำค้านวิชาชีพการพยาบาล ของรองศาสตราจารย์ คร. วิเชียร ทวีลาภ ผลของการศึกษา พบว่า

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาล ของรองสาสตราจารย์ ดร. วิเชียร
ทวีลาภ ท่านมีแนวคิดว่าภาวะผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาลเป็นสิ่งที่สำคัญที่พยาบาลทุกคนควรต้อง
มีโดยเริ่มจากการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนาผู้อื่น ผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาลควรแสดง

ความสามารถในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลให้มีความเป็นวิชาชีพและทันสมัย โดยมีการพัฒนา ทั้งฝ่ายการศึกษาและฝ่ายบริการพยาบาลควบคู่กัน คนที่จะเป็นผู้นำค้านวิชาชีพการพยาบาลนั้น ต้องรักวิชาชีพ มีการปฏิบัติอย่างเป็นวิชาชีพ ทำงานเพื่อส่วนรวม เป็นตัวอย่างที่คีคือเป็นครู เป็นนักปฏิบัติการ เป็นผู้บริหารและเป็นนักวิชาการที่คี รวมทั้งทำงานทุกอย่างค้วยใจรัก แนวคิด คังกล่าวจะเห็นได้อย่างชัดเจนเป็นการสร้างฐานอำนาจบารมีและอำนาจเชี่ยวชาญให้แก่ตนเองและ ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

- 2. วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำค้านวิชาชีพการพยาบาก ของรองศาสตราจารย์ คร. วิเชียร ทวีลาภ พบว่าท่านใช้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำหลายวิธีผสมผสานกัน คือการพัฒนาภาวะผู้นำผ่าน การกล่อมเกลาทางสังคม ผ่านการพัฒนาตนเอง การมีโอกาสไค้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ การปฏิบัติงานในฐานะผู้นำค้านวิชาชีพการพยาบาลคือการเป็นผู้บริหารสถาบันการศึกษาและใน องค์การวิชาชีพการพยาบาล รวมทั้งการสร้างผลงานค้านวิชาชีพการพยาบาลที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่ว ไป
- 3. บริบททางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาล ของ รองสาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ทวีลาภ คือการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ดีและอบอุ่นตั้งแต่เยาว์วัย ทำให้ท่านเป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ เอื้อเพื้อเผื่อแผ่และรักการอ่าน การศึกษาวิชาชีพการพยาบาลในภาวะของสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้ท่านตระหนักในหน้าที่ มีความรักความผูกพันกับวิชาชีพการพยาบาล ประสบการณ์การเรียนรู้ทางการพยาบาลใน ต่างประเทศทำให้ท่านมีการพัฒนาภาวะผู้นำของท่านอย่างมากในเรื่องของความรอบรู้ด้านวิชาการ การพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี ท่านตระหนักถึงปัญหาของการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทย และได้พัฒนาวิชาชีพการพยาบาลให้มีความทัดเทียมกับนานาประเทศ จนก้าวขึ้นเป็นผู้นำที่เป็น ที่ยอมรับของคนโดยทั่วไป การได้ทำงานในฐานะของผู้นำสถาบันการศึกษา ผู้นำขององค์การ วิชาชีพการพยาบาลและการทำงานร่วมมือระหว่างประเทศ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ท่านมีการพัฒนา ภาวะผู้นำด้านวิชาชีพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
- 4. ปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาภาวะผู้นำค้านวิชาชีพการพยาบาล ของ รองศาสตราจารย์ คร. วิเชียร ทวีลาภ เกิดขึ้นในช่วงการทำงานในชุมชน คือการขาดที่ปรึกษา การคมนาคมที่ไม่สะควกในการติดต่อกับบุคคลอื่น รวมทั้งความไม่พร้อมของเครื่องมือ และการที่ ท่านเป็นผู้นำในการบุกเบิกก่อตั้งโรงเรียนพยาบาลผดงครรภ์และอนามัยเชียงใหม่ ซึ่งยังไม่มีความ พร้อมและวิชาชีพการพยาบาลยังไม่ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนเท่าที่ควร ทำให้ท่านต้อง เหน็ดเหนื่อยมากทั้งกายและใจ แต่ด้วยความอดทน มุ่งมั่นในการทำงานทำให้ท่านฝ่าฟันอุปสรรค มาได้

Thesis Title

Leadership Development in Nursing Profession of

Associate Professor Dr. Vichien Thavilab

Author

Miss Nipa Meekruarod

M.N.S.

Nursing Administration

Examining Committee

Assoc.	Prof.	Udomrat	Sangounsiritham	Chairman
Asst.	Prof.	Raymoul	Nantsupawat	Member
Asst.	Prof.	Naruemol	Teerawat	Member
Asst.	Prof.	Dr. Susanha	Yimyam	Member
Asst.	Prof.	Dr. Ratanawa	dee Chontawan	Member

Abstract

This research is the descriptive research using historical research method for studying leadership development in nursing profession of Associate Professor Dr. Vichien Thavilab. Data were collected by examining articles and documents as well as non-structured interviews with open - ended questions and in-depth interviews Associate Professor Dr. Vichien Thavilab and her significant others. Data were validated by using data triangulation and approved by the case study. Obtained data were analyzed, synthesized and related to explain Associate Professor Dr. Vichien Thavilab leadership development in nursing profession. The results were as followings.

1. Associate Professor Dr. Vichien Thavilab's concept of leadership in nursing profession. She suggest that the leadership is very important and necessary for every professional nurse. It started from education. For developing herself and others. The leader of nursing profession should also show ability for developing nursing profession

to be professional and advance. The leader should develop nursing education as well as nursing service. She believed that a nurse leader should be a person who is love nursing profession, having good professional performance, love to devote for community. Furthermore, she should be a good role model, in term of teacher, practitioner and administrator. Her concept was made her charismatic and expert power.

- 2. Associate Professor Dr. Vichien Thavilab used combine method to develop leadership in nursing profession. Her leadership development were socialization and self-development. She had opportunities to work challenge working. She worked as leader by being the administrator in schools of nursing and nursing professional organization. She created and performed many admirable work in terms of nursing profession.
- 3. Social context played an important role for Associate Professor Dr. Vichien Thavilab to developing nursing profession leadership. She had been brought up in a good and warm family and had been encouraged to be a be diligent, endure, responsible, generous and love leading person. Her study of nursing during the World War 2 contributed to her accountability and being bound up with nursing profession. The experience of study in nursing from other countries made a remark develop of her leadership in term of academic ability and personality. She realized the problems of nursing education in Thailand and tried to develop nursing profession in Thailand to achieve international standard. She became a model of good nursing leader. Leadership experience as working in school of nursing, nursing organizations and international collabolation also enhanced her professional leadership.
- 4. The difficulties and problems of leadership development of Associated Professor Dr. Vichien Thavilab arose during her work in a rural health center in public health as a result of the lack of consultants, inconvenience of communication/transportation and insufficient resources. In addition, her work at Chiangmai University as a pioneer to start constructing school of nursing in Chiangmai without preparation as well as nursing profession was not been enough appreciation and support put her in a hard time. However, with her endurance and hard working she finally got an outstanding success.